
Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 8 december 2010 over **het WK Bid 2018/2022**.

Mevrouw **Leijten** (SP): Voorzitter. Meedoen aan een wereldkampioenschap voetbal wordt gesteund door een overgrote meerderheid hier in de Kamer, ook door de SP. Achteraf zijn wij wel geconfronteerd met al gemaakte afspraken met de FIFA, waar wij vraagtekens bij zetten. Omdat de Kamer daarbij niet is betrokken en wij het goed zouden vinden om lessen te trekken voor de toekomst, dien ik de volgende motie in. Deze motie is geenszins bedoeld als een motie van wantrouwen naar de minister en ik wil ook niet dat zij de motie zo opvat. Het is een motie aan de Kamer en zij is voornamelijk voor onszelf bedoeld om lessen te trekken voor de toekomst.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het parlement pas geïnformeerd is over de door de regering ondertekende eisen van de FIFA toen er geen wijziging meer mogelijk was;

van mening dat er afspraken zijn gemaakt die verstrekende gevolgen hadden voor de Nederlandse overheid en samenleving;

overwegende dat er in de toekomst voor andere grote evenementen wederom een vergelijkbare procedure gestart zal worden;

verzoekt het Presidium, een parlementair onderzoek in te stellen naar het proces van ondertekening van de government agreements, teneinde lessen te trekken uit de procedure van het WK 2018 en voorstellen te doen voor beter overleg tussen regering en parlement over eisen van een organiserend comité,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Leijten en Ouwehand. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 12 (32371).

De heer **Van Dekken** (PvdA): Voorzitter. Ik lees de motie van de PvdA-fractie voor.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de democratische besluitvorming omtrent de biedingprocedure en het uiteindelijk Holland-Belgium-Bid voor de Kamer onvoldoende transparant is geweest;

overwegende dat de Kamer beperkt inzicht heeft in de door de regering gemaakte keuzes, de aan de FIFA (aan)geboden privileges, de lobby, de kosten van de lobby, de mate waarin het eisenpakket van de FIFA uiteindelijk is ingewilligd en de gedane financiële toezeggingen;

van mening dat een grondig evaluatieonderzoek van de biedingprocedure onmisbaar is bij de democratische controle achteraf en/of de voorbereiding van een biedingprocedure voor de Olympische Spelen en/of andere grote (sport)evenementen;

verzoekt de regering, een onafhankelijk evaluatieonderzoek te laten uitvoeren naar de gang van zaken rondom de biedingprocedure, de Kamer daarvan op de hoogte te stellen en hierbij ten minste de vraag te beantwoorden of aan de Kamer alle benodigde informatie tijdig ter beschikking is gesteld,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Van Dekken, Dijkstra en Klaver. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 13 (32371).

Mevrouw **Leijten** (SP): Ik ben hooglijk verbaasd. In het algemeen overleg heb ik geen verzoek gezien van de PvdA voor een onafhankelijke evaluatie. Waar komt dit nu vandaan? Is de Kamer niet het meest onafhankelijk als het gaat over dit soort evaluaties en wellicht ook aanbevelingen voor de toekomst? Zo ja, waarom kan de heer Van Dekken mijn motie dan niet steunen?

De heer **Van Dekken** (PvdA): Het komt erop neer dat mijn fractie van mening is dat er onvoldoende informatie boven tafel is gekomen. Wij hebben gezegd dat het verstandig zou zijn om na het bid te bekijken wat er nog meer boven de tafel gekregen moet worden. Ik doel daarmee bijvoorbeeld op de lobbybegroting voor de WK 2018, die bepaald niet transparant is geweest. Een parlementair onderzoek vinden wij simpelweg een te zwaar middel.

Mevrouw **Leijten** (SP): Kunt u mij dan het verschil uitleggen tussen een onafhankelijk onderzoeksbureau en de onafhankelijkheid van de Kamer?

De heer **Van Dekken** (PvdA): Dat wil ik wel doen, maar dan ben ik heel lang bezig. Wij hebben gezegd dat wij een parlementair onderzoek een te zwaar middel vinden. Misschien kost het ook wel heel veel geld. Misschien hoeven wij er ook niet zoveel politieke druk achter te zetten om ervoor te zorgen dat wij die duidelijkheid alsnog krijgen.

De heer **De Liefde** (VVD): De VVD-fractie is benieuwd waarom de PvdA-fractie er geen vrede mee heeft dat het kabinet zelf een evaluatie uitvoert en waarom de

Van Dekken

PvdA-fractie daar een onafhankelijk onderzoek naast wil hebben. Kunt u dat verklaren? Ik snap dat niet.

De heer **Van Dekken** (PvdA): Dat kan ik uitleggen. Het komt erop neer dat ik weet dat, toen de financiële uitkomsten van het SEO-rapport bepaald niet gunstig waren voor VWS, de KNVB en misschien ook het kabinet, een tig aantal andere rapporten zijn gemaakt, mede op advies van de KNVB. Daarmee betwist ik de onafhankelijkheid van die rapporten. Vandaar dat ik een echt onafhankelijk rapport wil.

De heer **De Liefde** (VVD): Ik proef een beetje uit uw woorden dat u het kabinet niet helemaal vertrouwt, maar dat niet durft uit te spreken. U wilt de Tweede Kamer echter niet zelf een onderzoek laten doen. Volgens mij weet u niet helemaal wat u wilt.

De heer **Van Dekken** (PvdA): Ik weet heel goed wat ik wil: ik wil een onafhankelijk onderzoek. Ik wil de informatie die nog niet boven tafel is, via dat middel boven tafel krijgen. Meer is het niet.

De heer **De Mos** (PVV): Voorzitter. Ik heb twee moties, allereerst een motie die aandringt op het vertrek van de heer Blatter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de hele aanloop naar de toekenning van de WK's in 2018 en 2022 werd bedweld door een geur van corruptie en omkoping;

constaterende dat deze geur een nare nasmaak heeft;

constaterende dat FIFA-baas Sepp Blatter niet daadkrachtig heeft opgetreden om de geur van corruptie en omkoping te voorkomen en de kop in te drukken;

constaterende dat Blatter heeft gesteld dat homo's zich in Qatar maar moeten onthouden van seks; iets wat indruist tegen de homo-emancipatie;

verzoekt de regering, er bij de KNVB op aan te dringen om de FIFA ertoe te bewegen om de van corruptie beschuldigde en beboete FIFA-officials niet in hun functie te laten terugkeren en om FIFA-baas Sepp Blatter te vervangen voor een fris iemand die vrij is van de geur van corruptie en omkoping,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid De Mos. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 14 (32371).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het regeerakkoord stelt dat de Nederlandse overheid de baas blijft tijdens eventueel in de toekomst te organiseren grote evenementen zoals de Olympische Spelen of het WK-voetbal;

constaterende dat er enige twijfel is ontstaan ten aanzien van de heldere lijn van het regeerakkoord;

verzoekt de regering, te garanderen dat bij een eventueel toekomstig te organiseren evenement, zoals het WK-voetbal of de Olympische Spelen, er geen sprake zal zijn van enige bemoeienis van een sportbond ten aanzien van het beleid op belastingvrijstellingen of marketingregels,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid De Mos. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 15 (32371).

Mevrouw **Leijten** (SP): Ik vind dit eigenlijk een heel goede motie. Zij is ook een beetje een duveltje uit een doosje, want had de heer De Mos die garantie al niet gekregen van de minister? En als de heer De Mos daarmee niet tevreden was, waar was hij dan precies niet te tevreden mee in de toezegging die de minister hem tijdens het AO heeft gedaan?

De heer **De Mos** (PVV): Het kerstreces staat voor de deur. Ik heb mijzelf voorgenomen om heerlijk te gaan slapen. Om heel goed te kunnen slapen, wil ik door middel van een motie die garantie afdwingen.

De heer **De Liefde** (VVD): Ik neem aan dat de PVV niet uitsluit dat het, als wij zo'n groot toernooi willen binnenhalen en als wij er zelf bij zijn, mogelijk moet zijn om eventueel wetten aan te passen om dat mogelijk te maken. Of sluit u dat op voorhand uit?

De heer **De Mos** (PVV): Op voorhand iets uitsluiten wil ik niet doen, maar wij zijn geen fan van allerlei rare belastingvoordelen en marketingregels, zoals wij die ons kunnen herinneren in Zuid-Afrika, met onze geliefde Bavariagirls. Dat soort dingen willen wij in de toekomst heel graag voorkomen.

Minister **Schippers**: Voorzitter. De eerste motie van mevrouw Leijten en mevrouw Ouwehand is niet aan mij gericht maar aan het Presidium. Het oordeel over die motie is dan ook niet aan mij. Ik maak wel bezwaar tegen de overweging dat het parlement pas is geïnformeerd over de ondertekende eisen van de FIFA toen er geen wijziging meer mogelijk was. Dat is feitelijk onjuist. Dat teken ik hierbij graag aan.

Schippers

De tweede motie is ingediend door de heer Van Dekken. Ik heb vorige week in het algemeen overleg toegezegd met een evaluatie te komen. Daarin zit ook de afrekening van de kosten van het WK-bid. In die zin is het verzoek in de motie overbodig. Ik heb evenwel uit het debatje van zo-even begrepen dat de heer Van Dekken erg wantrouwend is ten opzichte van de objectiviteit van een evaluatie van het kabinet. Hij wil dat er een tweede evaluatie komt, bovenop de evaluatie die er al is. Ik vind dat overbodig en daarom ontraad ik het aannemen van deze motie. Wij kunnen ons geld wel beter gebruiken dan dat wij driedubbel onderzoek uitvoeren. Een extra argument om het aannemen van de motie te ontraden, is de overweging dat de mogelijkheden tot democratische controle ontoereikend zijn geweest. Ik deel dat niet. Er is geen land dat zo open is geweest in de informatieverstrekking als Nederland en het parlement is daarbij steeds zo goed mogelijk betrokken en actief en passief geïnformeerd. Ik ontraad dus het aannemen van deze motie.

De derde motie is ingediend door de heer De Mos. Over eventuele aanpassingen van wet- en regelgeving is bij dit WK-bid overlegd met de Tweede Kamer en dat zal in de toekomst ook altijd zo gebeuren. Ik zie dat ik nu inga op een andere motie. De motie van de heer De Mos gaat over Sepp Blatter. Ik deel met de heer De Mos de gevoelens van ongemak. Ik heb zelf ook al aangegeven dat die geur van corruptie voor een sport die van ons allemaal is heel schadelijk is en dat daaraan een einde moet komen. Ik heb tijdens het algemeen overleg de Tweede Kamer toegezegd, zo mogelijk samen met mijn EU-collega's bij de FIFA erop aan te dringen dat de geur van corruptie rond de FIFA wordt weggenomen. Ik zal ook aandringen op transparantie en aanpak van eventuele misstanden bij de FIFA, maar ik ga niet veroordelen voordat is aangetoond dat er daadwerkelijk sprake is van corruptie en schuld. Daarnaast kan ik de FIFA-baas niet vervangen omdat ik daar niet over ga. Ik moet daarom het aannemen van deze motie ontraden.

De heer **De Mos** (PVV): Voorzitter. Ik weet dat de minister dat niet kan en daarom luidt het verzoek in het dictum om daarop bij de KNVB aan te dringen. De heer Blatter is eerder deze week volledig over de schreef gegaan door te zeggen dat homoseksuelen zich moeten onthouden van seks in een land als Qatar. Dat druist tegen alles in wat homo-emancipatie voorstaat. Ik hoor daarop graag nog een reactie.

Minister **Schippers**: Ik ben dat eens met de heer De Mos. Ik heb ook al aangegeven dat ik zijn gevoelens over de geur van corruptie rond de FIFA deel en dat ik er alles in mijn vermogen aan zal doen om iedereen op het spoor te zetten om daaraan een einde te maken.

In de laatste motie van de heer De Mos staat dat er geen sprake mag zijn van enige bemoeienis van een sportbond met het beleid op belastingvrijstellingen of marketingregels. De aanpassing van wetten en regels gaat altijd in overleg met de Tweede Kamer en is altijd binnen de Europese richtlijnen en regels. Bonden kunnen echter wel wensen hebben. Daarmee is niet gezegd dat die wensen moeten worden ingewilligd. Het is echter wel mogelijk om met elkaar daarover te spreken. Zij gaan daar niet over; wij gaan daarover, hier in de Tweede Kamer, u en ik. Dat is zo en dat blijft zo. Ik vind niet dat de schijn moet worden gewekt dat bij het WK-bid niet

volgens deze afspraken is gewerkt. Dat is wel het geval. Als die schijn niet wordt bedoeld, dan zie ik deze motie als een ondersteuning van beleid.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik dank de minister voor de oordelen. Over de ingediende moties wordt vanavond tijdens de eindstemming gestemd.